

Примітки до фінансової звітності за 2019 рік

Примітка 1 Інформація про Кредитну спілку

Основні відомості про кредитну спілку

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ	23494174
Повна назва Кредитної спілки	Кредитна спілка "Борисфен"
Вид економічної діяльності за КВЕД	64.92xxx
Територія за КОАТУУ	8039100000
Місцезнаходження	03062 м. Київ, вул. Академіка Туполева, буд.8, офіс 7
Дата внесення змін до установчих документів	27.03.2018
Дата державної реєстрації	07.07.1995
Код фінансової установи	14
Дата реєстрації в реєстрі фінансових установ	13.05.2004
Реєстраційний номер у Реєстрі фінансових установ	14100246
Реквізити свідоцтва фінансової установи	КС № 171
Кількість відокремлених підрозділів	0

Ліцензії на здійснення діяльності	Номер рішення	Дата видачі	Термін дії
Ліцензія на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення.	№162	26.01.2017	Безстрокова
Ліцензія на надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту	№233	07.02.2017	Безстрокова

Чисельність працівників на 31.12.2020р.

5

Голова правління

Гриша Валентина Іванівна

Головний бухгалтер

Проценко Ірина Анатоліївна

Банківські реквізити :

Банківські реквізити :

№ р/р	МФО	Назва банку	Місто
UA353226690000026 500300227428	322669	ТББВ № 10026/0126 філії - Головного управління по м. Києву "Ощадбанк"	м. Київ
UA893206490000026 509052600866	320649	АТ КБ "ПРИВАТБАНК"	м. Київ

Назва вищого органу управління

Загальні збори членів Кредитної спілки.

Найменування материнської компанії

Кредитна спілка є самостійним суб'єктом.

Види діяльності Кредитної спілки

Відповідно до свого Статуту Кредитна Спілка здійснює наступні види діяльності:

- приймає вступні та обов'язкові пайові та інші внески від членів спілки;
- надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строковості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності. Розмір кредиту, наданого одному члену кредитної спілки, не може перевищувати 20 відсотків від капіталу кредитної спілки;
- залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі. Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не можуть бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки;
- виступає поручителем виконання членом спілки зобов'язань перед третіми особами;
- у разі участі в об'єднаній кредитній спілці сплачує вступні, пайові та інші внески до об'єднаної кредитної спілки;
- розміщує тимчасово вільні кошти на депозитних рахунках в установах банків, які мають ліцензію на право роботи з вкладами громадян, об'єднаній кредитній спілці, а також придбаває державні цінні папери, перелік яких устанавлюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі - Нацкомфінпослуг), та паї кооперативних банків;
- залучає на договірних умовах кредити банків, кредити об'єднаної кредитної спілки, кошти інших установ та організацій виключно для надання кредитів своїм членам, якщо інше не встановлено рішенням Нацкомфінпослуг. Загальна сума залучених коштів, у тому числі кредитів, не може перевищувати 50 відсотків вартості загальних зобов'язань та капіталу кредитної спілки на момент залучення;
- надає кредити іншим кредитним спілкам, якщо інше не встановлено рішенням Нацкомфінпослуг;
- виступає членом платіжних систем, зокрема здійснює переказ коштів;
- оплачує за дорученням своїх членів вартість товарів, робіт і послуг у межах наданих їм кредитів;
- провадить благодійну діяльність за рахунок коштів спеціально створених для цього фондів.

Органи управління та контролю

Органами управління кредитної спілки є загальні збори, спостережна рада, ревізійна комісія, кредитний комітет, правління. Виконавчим органом є правління кредитної спілки, яке здійснює управління поточною діяльністю кредитної спілки. Правління вирішує всі питання діяльності кредитної спілки, крім тих, що належать до компетенції загальних зборів, спостережної ради та кредитного комітету. Правління кредитної спілки очолює Голова правління. Нагляд за діяльністю правління здійснює спостережна рада кредитної спілки, члени якої обираються загальними зборами членів кредитної спілки у відповідності до чинного законодавства.

Інформація щодо діяльності кредитної спілки через відокремлені підрозділи

Кредитна спілка не здійснює діяльність через відокремлені підрозділи.

Примітка 2 Основа складання фінансової звітності.

Загальна інформація

У своїй обліковій політиці кредитна спілка керується принципами бухгалтерського обліку, які базуються на чинному законодавстві України, нормативно-правових актах Національної комісії, що здійснює регулювання ринків фінансових послуг, Міжнародних стандартах фінансової звітності та тлумаченнях.

Ця фінансова звітність за рік, що закінчився 31.12.2019 р. є фінансовою звітністю, складеною за МСФЗ. Відповідно до МСБО 1, кредитна спілка розкриває інформацію стосовно попереднього періоду щодо всіх сум, наведених у фінансовій звітності поточного періоду. Ця фінансова звітність містить:

звіти про фінансовий стан на 01.01.2018, 31.12.2018, 31.12.2019р.;

звіти про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2018 та 2019 роки;

звіти про рух грошових коштів, складені за прямим методом за 2018 та 2019 роки;

звіти про власний капітал за 2018 та 2019 роки;

примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик, порівняльну інформацію та інші пояснення

Твердження про застосування МСФЗ

Ця фінансова звітність є фінансовою звітністю, складеною у відповідності до вимог МСФЗ.

- При підготовці цієї фінансової звітності, кредитна спілка, відповідно до параграфу 19 МСБО 1, використала спеціальну нормативну вимогу щодо формування резерву покриття втрат від неповернених позичок як частину резерву під очікувані збитки, передбаченого МСФЗ 9 на 2 та 3 етапі оцінки фінансових активів, відповідно

до Розпорядження №7 Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок» від 16.01.2004 р. зі змінами та доповненнями. (далі по тексту — Розпорядження №7). Тобто, Кредитною спілкою з метою формування резерву під очікувані збитки по кредитах на 2 та 3 етапі оцінки формується резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, який передбачений спеціальним законодавством, а саме Розпорядженням Нацкомфінпослуг №7

- Кредитна спілка визначила, що, відповідно до МСФЗ 9 та методичних рекомендацій НБУ (Постанова №171) щодо розрахунку ефективної ставки відсотка, ефективна ставка відсотка, за умови відсутності додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, сплачених або отриманих сторонами контракту, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, розрахована за формулою ВСД (IRR) – так, як потоки грошових коштів виникають через рівні за тривалістю проміжки часу або їх можна представити рядом потоків грошових коштів, що виникають з однаковою періодичністю дорівнює номінальній ставці.

Звітна дата та звітний період

Звітна дата – за станом на кінець дня 31 грудня 2019 року.

Звітний період - 2019 рік.

Функціональна валюта звітності та одиниці її виміру

Функціональна валюта звітності – гривня.

Одиниці виміру – тисячі гривень.

Форми фінансової звітності

Перелік та назви форм фінансової звітності відповідають встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Аналіз витрат, визнаних у прибутку або збитку, здійснюється з використанням класифікації, заснованої на функції витрат, і на виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Кредитної спілки.

У зв'язку з тим, що у Кредитної спілки нормальний операційний цикл не можна чітко ідентифікувати, прийнято його тривалість вважати рівним 12 місяцям.

Операційне середовище та безперервність діяльності

Діяльність кредитної спілки в 2018-2019 роках здійснювалась в нестабільному операційному середовищі, обумовленому наслідками політичної та економічної кризи в Україні. Основною проблемою на ринку Кредитних спілок є зменшення обсягів кредитування та зростання прострочення. Кредитна спілка постійно оцінює ризики та ефективно управляє ідентифікованими ризиками. В звітному періоді кредитна спілка має статус платника податку на прибуток, хоча відповідно до основного закону Кредитна спілка є неприбутковою організацією.

У зв'язку з вищенаведеним неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації на фінансовий стан Кредитної спілки. У результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції та можливість збереження вартості його активів. Ця фінансова звітність не включає жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

Враховуючи достатній рівень капіталу кредитної спілки та її фінансовий стан, а також стабілізацію української економіки протягом 2018-2019 років, керівництво кредитної спілки вважає обґрунтованим складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Тобто ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Кредитна спілка не могла продовжити провадження фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Примітка 3 Виклад суттєвих облікових політик та суджень.

Примітка 3.1 Основи оцінки, застосовані під час складання фінансової звітності.

3.1.1 Фінансові активи

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

У липні 2014 року РМСБО впровадила остаточну версію МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». МСФЗ 9 замінює МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та є чинним для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р. або пізніше, при цьому дозволяється його дострокове застосування. У жовтні 2018 року РМСБО внесла зміни до МСФЗ 9 «Умова про дострокове погашення з негативною компенсацією». Зміни є чинними для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р. або пізніше, при цьому дозволяється дострокове застосування.

Кредитна спілка застосовує МСФЗ 9 від липня 2014 року з 1 січня 2018 року. Зміни до МСФЗ 9 Кредитна спілка не застосовує достроково. Сукупний ефект від застосування стандарту наведено в Примітці 4. Кредитна спілка скористалася звільненням, яке дозволяє не перераховувати порівняльні дані за попередні періоди в частині змін до класифікації та оцінки (включаючи зменшення корисності) фінансових інструментів. Різниця між колишньою балансовою вартістю інструментів і їх балансовою вартістю відповідно до МСФЗ 9, у загальному випадку, визнані в складі нерозподіленого прибутку і резервів власного капіталу станом на 1 січня 2018 р. Наведені оцінки були зроблені виходячи з фактів і обставин, що існували на дату першого застосування.

Проценти

Ефективна ставка відсотка

Процентні доходи і процентні витрати визнаються у прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка. Ефективна ставка відсотка - це ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента дисконтуються точно до:

- валової балансової вартості фінансового активу; або
- амортизованої вартості фінансового зобов'язання.

При розрахунку ефективної ставки відсотка для фінансових інструментів, які не є кредитно-знеціненими активами при первісному визнанні, кредитна спілка оцінює майбутні грошові потоки з урахуванням всіх контрактних умов фінансових інструментів, але не очікувані кредитні збитки.

- Розрахунок ефективної процентної ставки включає витрати на операції, а також винагороди і суми, виплачені або отримані, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Витрати на проведення операції включають додаткові витрати, що безпосередньо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання. Кредитна спілка не отримує ніяких додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, тому ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором. За умови відсутності додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, сплачених або отриманих сторонами контракту, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, розрахована за формулою ВСД (IRR) – так, як потоки грошових коштів виникають через рівні за тривалістю проміжки часу або їх можна представити рядом потоків грошових коштів, що виникають з однаковою періодичністю дорівнює номінальній ставці.

Амортизована вартість і валова балансова вартість

«Амортизована собівартість фінансового активу» - сума, за якою фінансовий актив оцінюється під час первісного визнання з вирахуванням погашення основної суми, і з додаванням або вирахуванням накопиченої амортизації будь-якої різниці між первісною вартістю та вартістю при погашенні (відкоригованої, у випадку фінансових активів, із урахуванням резерву під збитки), визначена за методом ефективного відсотка (або резерву під збитки від зменшення корисності до 1 січня 2018 року).

«Валова балансова вартість фінансового активу», що оцінюється за амортизованою вартістю, - це амортизована вартість фінансового активу до коригування на величину оціночного резерву під збитки.

Розрахунок процентних доходів та витрат

При розрахунку процентного доходу і витрат ефективна ставка відсотка застосовується до величини валової балансової вартості активу (коли актив не є кредитно-знеціненим) або амортизованої вартості зобов'язання.

Однак за фінансовими активами, які стали кредитно-знеціненими після первісного визнання, процентний дохід розраховується за допомогою застосування ефективної ставки відсотка до амортизованої вартості фінансового активу через формування 100% резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок відповідно до Розпорядження Нацкомфінпослуг на суму нарахованих процентів. Якщо фінансовий актив більше не є кредитно-знеціненим, то розрахунок процентного доходу знову проводиться на основі валової балансової вартості активу.

Класифікація - фінансові активи

При первісному визнанні фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюється за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

— він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків; і

— його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (SPPI) на непогашену частину основної суми.

Всі інші фінансові активи класифікуються як оцінювані за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Крім того, при первісному визнанні кредитна спілка може на власний розсуд класифікувати, без права подальшої перекласифікації, фінансовий актив, який відповідає критеріям для оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо це дозволить усунути або значно зменшити облікову невідповідність, яка виникла б в іншому випадку.

На вимогу Розпорядження №7, з метою коректного контролю за фінансовими нормативами кредитна спілка в обліку класифікує за строками ці фінансові активи за початковим терміном погашення.

Під час складання фінансової звітності для класифікації кредитів за строками кредитна спілка:

- використовує фактичний термін погашення кредитів;
- обов'язково відображає довгострокові кредити по частинах у розрізі строку погашення не більше дванадцяти місяців після дати балансу та через більш ніж дванадцять місяців після дати балансу.

Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Кредитна спілка аналізує договірні умови фінансового інструмента. Сюди увійде оцінка того, чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі. При проведенні оцінки Кредитна спілка аналізує:

- умовні події, які можуть змінити терміни або суму грошових потоків;
- умови про дострокове погашення та пролонгації терміну дії;
- умови, які викликають зміни в відшкодування за тимчасову вартість грошей - наприклад, періодичний перегляд процентних ставок.

Всі кредити Кредитної спілки, видані фізичним особам – членам кредитної спілки, містять умови про дострокове погашення.

Умова про дострокове погашення відповідає критерію SPPI в тому випадку, якщо сума, сплачена при достроковому погашенні, представляє по суті непогашену частину основної суми і проценти на непогашену частину.

Крім того, умова про дострокове погашення розглядається як така, що відповідає даному критерію в тому випадку, якщо фінансовий актив придбається або створюється з премією або дисконтом щодо зазначеної в договорі номінальної суми, сума, що підлягає виплаті при достроковому погашенні, по суті являє собою зазначену в договорі номінальну суму плюс передбачені договором нараховані (але не виплачені) проценти; і при первісному визнанні фінансового активу справедлива вартість його умови про дострокове погашення є незначною.

Перекласифікація

Класифікація фінансових активів після первісного визнання не змінюється, так як властиві обмеження щодо господарської діяльності кредитної спілки не дозволяють змінювати свою бізнес-модель з управління фінансовими активами. Класифікація фінансових зобов'язань після первісного визнання не підлягає зміні.

Припинення визнання Фінансові активи

Списання

Кредити підлягають списанню (частково чи повністю), коли немає обґрунтованих очікувань щодо їх відшкодування. Як правило, у таких випадках Кредитна спілка визначає, що у позичальника немає активів чи джерел доходу, що можуть генерувати грошові потоки в обсязі, достатньому для погашення сум заборгованості, що підлягають списанню. Однак кредитна спілка може продовжувати здійснювати діяльність, спрямовану на стягнення заборгованості за списаними фінансовими активами згідно з політикою відшкодування сум, належних до погашення.

Модифікація фінансових активів і фінансових зобов'язань

Фінансові активи

Якщо умови фінансового активу змінюються, Кредитна спілка оцінює, чи відрізняються значно грошові потоки за таким модифікованим активом. Якщо грошові потоки відрізняються значно («значна модифікація умов»), то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю. Зміни величини грошових потоків за існуючими фінансовими

активами або фінансовими зобов'язаннями не вважаються модифікацією умов, якщо вони є наслідком поточних умов договору.

Кредитна спілка здійснює кількісну та якісну оцінку того, чи є модифікація умов значною, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Кредитна спілка здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Якщо потоки грошових коштів значно відрізняються, то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився.

Якщо грошові потоки за модифікованим активом, оцінюваним за амортизованою вартістю, не відрізняються значно, то така модифікація умов не призводить до припинення визнання фінансового активу. У цьому випадку Кредитна спілка перераховує валову балансову вартість фінансового активу і визнає суму коригування валової балансової вартості як прибуток або збиток від модифікації в прибутку чи збитку. Якщо така модифікація обумовлена фінансовими труднощами позичальника, то відповідні прибуток або збиток відображаються в складі збитків від зменшення корисності. В інших випадках відповідні прибуток або збиток відображаються в складі процентних доходів.

В рамках діяльності з управління кредитним ризиком Кредитна спілка переглядає умови кредитів членам, які мають фінансові труднощі. Якщо Кредитна спілка планує змінити умови фінансового активу таким чином, що дана зміна призведе до прощення частини існуючих грошових потоків, передбачених договором, то частина активу списується до проведення оцінки на предмет значущості модифікації умов. В результаті, ймовірно, величина передбачених договором решти грошових потоків, які на момент модифікації продовжують визнаватися за первісним фінансовим активом, буде еквівалентною величині нових модифікованих грошових потоків за договором.

Зменшення корисності - Фінансові активи

МСФЗ 9 замінює модель «понесених збитків», що використовується в МСБО 39, на модель «очікуваних кредитних збитків», ключовим принципом якої є своєчасне відображення покращення або погіршення кредитної якості фінансових інструментів з врахуванням накопиченої історичної інформації, теперішньої ситуації та обґрунтованих прогнозах майбутніх подій та економічних умов.

Нова модель зменшення корисності застосовується до фінансових інструментів, які оцінюються за амортизованою вартістю.

Резерви під очікувані кредитні збитки визнаються в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента для фінансових інструментів, за якими було виявлено суттєве збільшення кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента - це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих подій дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента, тоді як очікувані кредитні збитки за 12 місяців становлять важливу частину очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

МСФЗ (IFRS) 9 вимагає, щоб Кредитна спілка визнавала резерв під очікувані кредитні збитки за всіма своїми борговими фінансовими активами. Резерв розраховується на основі очікуваних кредитних збитків, пов'язаних з ймовірністю дефолту протягом наступних дванадцяти місяців, якщо не відбулося істотного збільшення кредитного ризику з моменту визнання фінансового інструменту; в останньому випадку резерв розраховується на основі очікуваних кредитних збитків за весь термін життя активу. Якщо фінансовий актив відповідає визначенню придбаного або створеного кредитно-знеціненого фінансового активу, резерв розраховується на основі зміни очікуваних кредитних збитків за весь термін життя активу.

Для цілей формування резерву під очікувані кредитні збитки дебіторська заборгованість членів Кредитної спілки, в залежності від зміни кредитного ризику, розділяється на 3 Етапи:

- Етап 1 - Кредити та кредитна заборгованість членів кредитної спілки без ознак знецінення та значного збільшення кредитного ризику;

- Етап 2 - Кредити та кредитна заборгованість членів кредитної спілки з ознаками значного збільшення кредитного ризику з моменту їх первісного визнання, але без ознак знецінення;
- Етап 3 - Кредити та кредитна заборгованість членів кредитної спілки з ознаками знецінення

Не рідше одного разу на місяць всі кредитні операції і кредитна заборгованість членів кредитної спілки підлягають перевірці на:

- Наявність ознак значного збільшення кредитного ризику (Етап 2);
- Наявність ознак знецінення (Етап 3);
- Виконання критеріїв щодо припинення ознак значного збільшення кредитного ризику (для кредитів і кредитної заборгованості, які раніше були віднесені на Етап 2);
- Відсутність ознак знецінення (для кредитів і кредитної заборгованості, які раніше були віднесені на Етап 3).

Основними критеріями істотного збільшення кредитного ризику для Кредитної спілки може бути порушення платіжних зобов'язань більш ніж на 30 днів, очікувана або проведена реструктуризація, погіршення фінансового стану позичальника та інше.

Основними ознаками знецінення для кредитної спілки може бути порушення платіжних зобов'язань більш ніж на 90 днів, реструктуризація, яка здійснюється з погіршенням фінансового стану і несе прямі фінансові втрати, тощо.

На першому етапі

Кредитна спілка оцінює кредитоспроможність та кредитний ризик кожного потенційного позичальника у відповідності до Положення про фінансові послуги. Якщо кредитний ризик на дату визнання фінансового активу оцінений як низький або середній, Кредитна спілка формує резерв під очікувані збитки, який розраховується за власною методикою розрахунку та формування резерву очікуваних кредитних збитків, яка полягає у тому, що кредитна спілка на кожну звітну дату оцінює резерв під очікувані збитки враховуючи коефіцієнт ймовірності невиконання кредитних зобов'язань, питому вагу збитку у випадку невиконання кредитних зобов'язань та суму під ризиком у випадку невиконання кредитних зобов'язань.

На другому та третьому етапі Кредитна спілка, відповідно до Закону України «Про кредитні спілки» (далі по тексту — Основний закон), в порядку, передбаченому Розпорядженням №7, Положенням про фінансові послуги та Положенням про фінансове управління, на постійній основі здійснює моніторинг кредитного портфеля на предмет зменшення корисності (знецінення). Відповідно до вимог Розпорядження №7, кредитна спілка формує Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок в порядку, передбаченому п. 5.1 зазначеного Розпорядження. Спеціалізоване програмне забезпечення розраховує умовні дні прострочення, класифікує кредити за рівнями прострочення та розраховує необхідний резерв автоматично. Також кредитна спілка у складі резерву покриття втрат від неповернених позичок формує резерв на нараховані але несплачені проценти відповідно до вимог Розпорядження №7 зі змінами та доповненнями. Кредитна спілка формує резерв на нараховані проценти у наступному порядку: 100% простроченої заборгованості за процентами, нарахованими з 01.01.2015 року.

Значне збільшення кредитного ризику

При визначенні того, чи має місце значне збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання, Кредитна спілка розглядає обґрунтовану і підтверджену інформацію, актуальну і доступну без надмірних витрат або зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію, а також аналіз, заснований на історичному досвіді Кредитної спілки, оцінці якості кредиту і прогностичній інформації.

Кредитна спілка в першу чергу виявляє, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику для позицій, що зазнають кредитного ризику, шляхом порівняння: ймовірності дефолту за решту всього строку дії фінансового інструмента станом на звітну дату; і ймовірності дефолту за решту всього строку, розрахованої щодо даного моменту часу та визначеної при первісному визнанні позиції, що зазнають кредитного ризику.

Рівні кредитного ризику

Кредитна спілка розподіляє кожну позицію, що зазнає кредитного ризику, між рівнями кредитного ризику на основі різних даних, які визначаються для прогнозування ризику дефолту, а також шляхом застосування експертного судження щодо кредиту. Кредитна спілка використовує дані рівні кредитного ризику для виявлення значного збільшення кредитного ризику відповідно до МСФЗ 9. Рівні кредитного ризику визначаються з використанням якісних та кількісних факторів, які вказують на ризик дефолту.

Кожна позиція, що зазнає кредитного ризику відноситься до певного рівня кредитного ризику на дату первісного визнання на основі наявної інформації про позичальника. Позиції, що зазнають кредитного ризику, піддаються постійному моніторингу, що може призвести до перенесення позиції на інший рівень кредитного ризику.

Визначення значного зростання кредитного ризику

Кредитною спілкою розроблено методологію оцінки, що включає підхід на основі коефіцієнта збитковості кредитів. Ця методологія узгоджена з внутрішнім процесом управління кредитним ризиком Кредитної спілки.

Також кредитна спілка відокремлює зміни в ризику настання дефолту від змін в інших чинниках очікуваних кредитних збитків та враховує наведені нижче чинники під час виконання оцінки:

- зміну в ризику настання дефолту з моменту первісного визнання;
- очікуваний строк дії фінансового інструмента; а також
- обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію, здатну вплинути на кредитний ризик, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки коштів у касі та на банківських рахунках в національній валюті, а також кошти на депозитних рахунках в банках короткострокові до 3 місяців та «До запитання», інші короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошей і характеризуються незначним ризиком зміни вартості, що можуть бути використані для поточних операцій. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Інша поточна дебіторська заборгованість. До іншої поточної дебіторської заборгованості кредитна спілка відносить будь-яку заборгованість, крім зборів, податків та обов'язкових платежів, в момент виникнення юридичного права на отримання платежів за такою заборгованістю. Відповідно до вимог Розпорядження №7, з метою покриття втрат за іншою дебіторською заборгованістю у разі виникнення ризику неповернення, кредитна спілка формує резерв сумнівних боргів. Величина резерву сумнівних боргів визначається відповідно до облікової політики Кредитної спілки. Сума сформованого резерву сумнівних боргів на дату балансу не може перевищувати загальну суму іншої дебіторської заборгованості.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки коштів у касі та на банківських рахунках в національній валюті, а також кошти на депозитних рахунках в банках «До запитання», короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошей і характеризуються незначним ризиком зміни вартості, що можуть бути використані для поточних операцій. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Інша поточна дебіторська заборгованість. До іншої поточної дебіторської заборгованості кредитна спілка відносить будь-яку заборгованість, крім зборів, податків та обов'язкових платежів, в момент виникнення юридичного права на отримання платежів за такою заборгованістю. Відповідно до вимог Розпорядження №7, з метою покриття втрат за іншою дебіторською заборгованістю у разі виникнення ризику неповернення, кредитна спілка формує резерв сумнівних боргів. Величина резерву сумнівних боргів визначається відповідно до облікової політики Кредитної спілки. Сума сформованого резерву сумнівних боргів на дату балансу не може перевищувати загальну суму іншої дебіторської заборгованості. З метою виконання п. 18 та 19 МСБО 18 Кредитна спілка нараховує пеню, щодо якої є рішення суду із одночасним формуванням резерву у розмірі нарахованої пені, так як впевненість щодо отримання таких доходів визнається під час їх отримання.

3.1.2 Фінансові інвестиції

Кредитна спілка під час складання фінансової звітності відносить до фінансових інвестицій депозити в банках, ОКС, пайові внески в ОКС. Фінансові інвестиції обліковуються та відображаються у звітності за справедливою вартістю.

3.1.3 Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи обліковуються за первісною (переоціненою) вартістю мінус накопичена амортизація та збитки від знецінення, за наявності. Витрати на ремонт та технічне обслуговування основних засобів визнаються витратами по мірі їх виникнення. Амортизація основних засобів та нематеріальних активів розраховується прямолінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу. Амортизація активу починається, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації. Амортизація активу припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи, яка класифікується як утримувана для продажу) згідно з МСФЗ 5, або на дату, з якої припиняють визнання активу. Амортизація не припиняється, коли актив не використовується або він вибуває з активного використання, доки актив не буде амортизований повністю. Строки експлуатації основних засобів зазначені в примітці 5.1. До нематеріальних активів в кредитній спілці переважно відносяться ліцензійне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення та ліцензії на здійснення діяльності (за наявності). Нематеріальні активи з невизначеним строком експлуатації не підлягають амортизації. Строки експлуатації нематеріальних активів зазначені в примітці 5.1.

3.1.4 Активи, утримувані для продажу

Необоротні активи або групи вибуття, що включають активи та зобов'язання, балансова вартість яких, як очікується, буде відшкодована переважно в результаті продажу або розподілу, а не в результаті тривалого використання, відносяться до категорії активів, утримуваних для продажу. Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу, оцінюються за їхньою балансовою вартістю або за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж, залежно від того, яка з цих сум менша.

3.1.5 Фінансові зобов'язання

Фінансові зобов'язання в основному складаються з внесків (вкладів) на депозитні рахунки, кредитів, отриманих в ОКС, коштів, залучених від інших юридичних осіб.

При первісному визнанні за умови застосування звичайної відсоткової ставки кредитна спілка оцінює фінансові зобов'язання за справедливою вартістю мінус витрати на операцію, які прямо відносяться до залучення зобов'язання. Найкращим доказом справедливої вартості є ціна операції, тобто сума договору.

Відповідно до МСФЗ 9, кредитна спілка класифікує всі фінансові зобов'язання як такі, що у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю. Метод ефективного відсотка не застосовується за фінансовими зобов'язаннями, за якими неможливо достовірно і однозначно визначити грошові потоки, а саме: внески (вклади) на депозитні рахунки до запитання, строкові внески (вклади) на депозитні рахунки з можливістю довкладання або з капіталізацією процентів, а також визнані зобов'язання відповідно до п.18 МСБО 32. За відсутності суми первісного дисконту амортизована собівартість розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

На вимогу Розпорядження №7, з метою коректного контролю за фінансовими нормативами, кредитна спілка в обліку класифікує за строками фінансові активи за початковим терміном погашення. Під час складання фінансової звітності за міжнародними стандартами для класифікації зобов'язань за строками кредитна спілка:

- використовує фактичний термін погашення зобов'язань;
- обов'язково відображає довгострокові зобов'язання по частинах у розрізі строку погашення не більше дванадцяти місяців після дати балансу та через більш ніж дванадцять місяців після дати балансу.

Припинення визнання

Кредитна спілка припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови змінюються таким чином, що величина грошових потоків за модифікованим зобов'язанням значно змінюється. У цьому випадку нове фінансове зобов'язання з модифікованими умовами визнається за справедливою вартістю. Різниця між балансовою вартістю колишнього фінансового зобов'язання і вартістю нового фінансового зобов'язання з модифікованими умовами визнається в прибутку або збитку.

Якщо модифікація умов (або заміна фінансового зобов'язання) не призводить до припинення визнання фінансового зобов'язання, Кредитна спілка застосовує облікову політику, яка узгоджується з підходом щодо коригування валової балансової вартості фінансового активу у випадках, коли модифікація умов не призводить до припинення визнання фінансового активу, - тобто Кредитна спілка визнає будь-яке коригування амортизованої вартості фінансового зобов'язання, що виникає в результаті такої модифікації (або заміни фінансового зобов'язання), в складі прибутку або збитку на дату модифікації умов (або заміни фінансового зобов'язання).

3.1.6 Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи

Забезпечення в фінансовій звітності визнається, якщо виконуються всі три умови:

- кредитна спілка має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;
- ймовірно, що вибуття ресурсів буде необхідним для виконання зобов'язання;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення сторнується. Забезпечення використовується лише для тих видатків, для яких воно було створено з самого початку. Лише видатки, пов'язані з забезпеченням, під які воно було створено, згортаються з ним. Якщо кредитна спілка має обтяжливий контракт, існуюче зобов'язання за цим контрактом вона визнає та оцінює як забезпечення. Витрати на реструктуризацію можуть бути визнані забезпеченням тільки якщо реструктуризація розпочата в звітному періоді та ці витрати відповідають всім трьом умовам визнання забезпечення.

Щодо умовних зобов'язань кредитна спілка розкриває для кожного класу умовного зобов'язання на кінець звітного періоду стислу інформацію про сутність умовного зобов'язання і, якщо можливо, наближену оцінку його фінансового впливу, інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття та можливість будь-якої компенсації. У надзвичайно рідкісних випадках можна очікувати, що розкриття деякої або всієї інформації завдасть серйозної шкоди позиціям кредитної спілки в суперечці з іншими сторонами щодо предмету забезпечення, умовного зобов'язання чи умовного активу. В таких випадках кредитна спілка не розкриває інформацію, але розкриває загальний характер суперечки, а також той факт, що інформація не була розкрита, і причини цього.

3.1.7 Визнання доходів та витрат

Дохід у фінансовій звітності визнається методом нарахування. Проценти за кредитами визнаються із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Коли виникає невизначеність щодо отримання нарахованих процентів, які були визнані доходом, такі проценти визнаються як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу. Визнання витрат у фінансовій звітності здійснюється за принципом нарахування. Кредитна спілка аналізує витрати із застосуванням класифікації, яка базується на характері витрат. У фінансовій звітності витрати на сплату відсотків визнаються, обчислені за допомогою методу ефективного відсотка. Суми, розподілені на додаткові пайові внески, у фінансовій звітності відображаються у складі фінансових витрат. Витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками по конкретних статтях доходів, що припускає одночасне визнання прибутків і витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Доходи і витрати включаються до складу Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) на підставі принципів нарахування і відповідності відображення в бухгалтерському обліку і звітності тих періодів, до яких вони відносяться.

3.1.8 Витрати на персонал та відповідні нарахування

Витрати на заробітну плату, на нарахування єдиного соціального внеску, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надавались працівниками кредитної спілки. У кредитній спілці формується резерв на відпустки відповідно до законодавства. У кредитної спілки відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів відповідно до законодавства.

3.1.9 Нові положення фінансової звітності та дострокове застосування

Нижче в таблиці наведено зміни до МСФЗ, дата набуття чинності таких змін, застосування таких змін кредитною спілкою та вплив таких змін на фінансову звітність кредитної спілки.

Стандарти та поправки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування	Застосування у фінансовій звітності за рік, що закінчився 31.12.2019р.	Вплив поправок
МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка від контрактів клієнтами»	Введено п'ятиступеневу модель визнання виручки. Величина виручки визначається у сумі очікуваної оплати за переданий товар або надану послугу (а не за справедливою вартістю відшкодування).	01.01.2019р.	Ні	Не застосовано	Стандарт не застосований, оскільки Кредитна спілка не входить до сфери його дії

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»	Нова класифікація та вимоги до оцінки фінансових активів та зобов'язань, поліпшена модель обліку операцій хеджування, нова модель знецінення фінансових інструментів на основі очікуваних збитків	01.01.2019р.	Ні	Застосовано	Застосовано з урахуванням вимог регулятора
МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»	Нова вимога, щодо визнання активу у формі права використання та зобов'язання з оренди крім короткострокової оренди	01.01.2019	Ні	Застосовано	Вплив відсутній

3.1.10 Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний рік порівняно з фінансовою звітністю попереднього року та виправлення помилок

Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний рік порівняно з фінансовою звітністю попереднього року не здійснювалися. Виправлення помилок попередніх періодів не здійснювалося.

Примітка 3.2 Основні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.

3.2.1 Капітал кредитної спілки. Класифікація та оцінка.

Відповідно до вимог Основного закону та вимог регулятора, кредитна спілка відносить до капіталу пайовий, резервний, додатковий капітал, а також залишок нерозподіленого доходу. Однак, на вимогу МСБО 32, в цій фінансовій звітності пайовий та додатковий капітал кредитної спілки, який може бути повернений за заявою члена кредитної спілки, відображено у складі поточних фінансових зобов'язань. Додатково на вимогу регулятора кредитна спілка оцінює та контролює розмір регулятивного капіталу, який складається із суми фактично сформованого резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок та суми капіталу кредитної спілки, сформованого за рахунок резервного капіталу, нерозподіленого доходу (за наявності), обов'язкових пайових внесків, додаткового капіталу, за винятком добровільних цільових внесків членів кредитної спілки, зменшеної на суму непокритого збитку (за наявності). Кредитна спілка на регулярній основі контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності, передбачені вимогами Розпорядження №7. На вимогу НПСБО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" наводиться інформація про призначення та умови використання кожного елемента власного капіталу (крім зареєстрованого капіталу).

Відповідно до статуту кредитної спілки:

— **Резервний капітал** призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймається спостережною радою кредитної спілки в порядку, визначеному законодавством та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

— **Додатковий капітал** кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і необоротних засобів. Рішенням загальних зборів може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал.

У разі ліквідації спілки залишок додаткового капіталу зараховується до Державного бюджету України.

Відповідно до положення про фінансове управління кредитної спілки додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків. Також положенням про фінансове управління та Порядком розподілу доходів та покриття збитків встановлена черговість використання капіталу на покриття збитків.

Законом України «Про кредитні спілки» спілки визначений порядок розподілу доходу:

— **Нерозподілений дохід**, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року, розподіляється за рішенням загальних зборів, у тому числі між членами кредитної спілки, пропорційно розміру їх пайових внесків у вигляді відсотків (процентів). При цьому в першу чергу відбувається необхідне поповнення капіталу та резервів. Сума доходу, яка розподіляється на додаткові пайові членські внески, визначається з дотриманням умови, що доходність додаткових пайових членських внесків не може перевищувати більш ніж у два рази середньозважену процентну ставку доходності внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитних рахунках за їх наявності. Решта доходу, що залишилася після формування капіталу й резервів та розподілу на додаткові пайові членські внески, розподіляється на обов'язкові пайові членські внески. Розподіл доходів кредитної спілки протягом року відбувається в порядку, визначеному рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Кредитна спілка контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності відповідно до вимог Розпорядження Нацкомфінпослуг №7. Розрахунок основних нормативів достатності капіталу та платоспроможності наведено в окремій таблиці Примітки 8.

Також на вимогу п. 10 Розділу II НПСБО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" до цієї фінансової звітності додається звіт про власний капітал за 2018 рік.

3.2.2 Умовні зобов'язання

Під умовними зобов'язаннями кредитна спілка розуміє можливе зобов'язання (якого ще фактично немає), яке залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Також це може бути існуюче зобов'язання (юридичне або конструктивне), яке не може бути розкрито в звітності, оскільки невідомо, чи буде в майбутньому вибуття ресурсів, або неможливо оцінити суму.

3.2.3 Умовні активи

Під умовними активами кредитна спілка розуміє можливий актив (якого ще фактично немає), який залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

3.2.4 Пов'язані сторони

У визначенні кола пов'язаних сторін кредитна спілка регулюється ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». У фінансовій звітності на вимогу МСБО 24 кредитна спілка розкриває інформацію про зв'язані сторони окремо по членах правління та спостережної ради; внутрішньому аудитору та членах сімей членів правління, спостережної ради та внутрішнього аудитора. По пов'язаних сторонах розкривається така інформація: виплати працівникам; залишки дебіторської заборгованості в розрізі строків; залишки зобов'язань (з урахуванням зворотних внесків в капітал) в розрізі строків, та, за наявності, такі операції: придбання або продаж нерухомості та інших активів; отримання послуг; оренда; надання гарантій або застави. Інформація щодо пов'язаних сторін розкрита у Примітці 9.

3.2.5 Події після дати балансу

Під подіями після дати балансу кредитна спілка розуміє всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення фінансового результату чи іншої вибіркової фінансової інформації. Керуючись положеннями МСБО 10 під затвердженням фінансової звітності до випуску кредитна спілка розуміє дату затвердження річної фінансової звітності спостережною радою. Кредитна спілка розділяє події після дати балансу на такі, що вимагають коригування після звітного періоду, та такі, що не вимагають коригування після звітного періоду. Дата затвердження фінансової звітності до випуску та інформація про події після дати балансу наведені у примітці 13.

3.2.6 Коригування фінансової звітності на інфляцію

Ця фінансова звітність не містить коригувань на інфляцію.

3.2.7 Зміни у нормативному середовищі, що регулює діяльність кредитних спілок

12 березня 2020 року набувають чинності зміни щодо розрахунку фінансових нормативів відповідно до Розпорядження Нацкомфінпослуг №1840 від 19.09.2019р. Про затвердження Положення про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 16 січня 2004 року № 7. Керівництво Кредитної спілки оцінює вплив цього розпорядження та працює над оновленням розрахунку Резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок.

3.2.8 Податки на прибуток

Правлінням кредитної спілки прийняте рішення щодо незастосування податкових різниць. Кредитна спілка обліковує поточний податок на прибуток як поточне податкове зобов'язання або як поточний податковий актив відповідно до МСБО 12.

3.2.9 Додаткові класифікації та оцінки, що стосуються кредитного портфеля.

Відповідно до вимог регулятора та Положення про фінансові послуги, кредитна спілка класифікує кредитний портфель за цільовим призначенням, за строками надання та виділяє та контролює кредити, які відносяться до кредитів з великим ризиком. Інформація щодо класифікації кредитного портфеля за цільовим призначенням у розрізі

наданих кредитів, залишків по кредитах, пролонгованих кредитах та прострочених кредитах 2-4 рівня прострочення, а також інформація щодо кредитів з великим ризиком викладена в наступній таблиці:

ІНФОРМАЦІЯ ЗА 2019 РІК (тис. грн.)												
Назва	Код	Надані кредити за 2019 рік		Заборгованість за кредитами на 31.12.2019р.			Пролонговані кредити на 31.12.2019р.		Простроченість більше 3 місяців на 31.12.2019р.		Великі ризики (кредити членам кредитної спілки >= 10 % капіталу) на 31.12.2019р.	
		кількість, од.	сума, тис. грн.	Кількість, од.	Сума, тис. грн.	Середньозважена процентна ставка, %	Кількість, од.	Сума, тис. грн.	Кількість, од.	Сума, тис. грн.	кількість, од.	сума, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	14	15
Усього кредитів у тому числі	010	651	12689	485	11032	36,1	0	0	21	466	1	361
Комерційні кредити	011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Кредити, надані на ведення селянських (фермерських) господарств	012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Кредити, надані на ведення особистих селянських господарств	013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна	014	76	2788	113	2677	36,1	0	0	5	42	0	0
Споживчі кредити	015	575	9901	372	8355	36,1	0	0	16	424	1	361
придбання автотранспорту	015_1	15	817	18	798	38,8	0	0	0	0	0	0
придбання аудіо-, відео-, побутової техніки та комп'ютерів	015_2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
інші потреби	015_3	560	9084	354	7557	35,9	0	0	16	424	1	361

ПОРІВНЯЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ЗА 2018 РІК (тис. грн.)												
Назва	Код	Надані кредити за 2018 рік		Заборгованість за кредитами на 31.12.2018р.			Пролонговані кредити на 31.12.2018р.		Простроченість більше 3 місяців на 31.12.2018р.		Великі ризики (кредити членам кредитної спілки $\geq 10\%$ капіталу) на 31.12.2018р.	
		кількість, од.	сума, тис. грн.	Кількість, од.	Сума, тис. грн.	Середньозважена процентна ставка, %	Кількість, од.	Сума, тис. грн.	Кількість, од.	Сума, тис. грн.	кількість, од.	сума тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	14	15
Усього кредитів у тому числі	010	839	12212	517	10046	36,3	0	0	30	629	1	361
Комерційні кредити	011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Кредити, надані на ведення селянських (фермерських) господарств	012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Кредити, надані на ведення особистих селянських господарств	013	1	100	1	11	36	0	0	0	0	0	0
кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна	014	104	3804	133	3310	37,2	0	0	5	47	0	0
Споживчі кредити	015	734	8308	383	6725	35,9	0	0	25	582	1	361
придбання автотранспорту	015 1	8	372	12	352	35,3	0	0	0	0	0	0
придбання аудіо-, відео-, побутової техніки та комп'ютерів	015 2	1	22	3	45	40,2	0	0	0	0	0	0
інші потреби	015 3	725	7913	368	6328	35,9	0	0	25	582	1	361

Примітка 4 Управління ризиками.

Відповідно до Політики з управління ризиками, що затверджена спостережною радою кредитної спілки, кредитна спілка ідентифікує ризик ліквідності, ринковий ризик та кредитний ризик, як основні можливі ризики діяльності кредитної спілки

Ризик ліквідності стосується наявності достатніх коштів для повернення внесків і погашення інших фінансових зобов'язань, пов'язаних із фінансовими інструментами, при настанні терміну їхнього погашення.

Виникає через неспроможність кредитної спілки запобігти зменшенню обсягів зобов'язань або фінансувати збільшення кредитного портфеля. Визначається обсягом неотриманих доходів у разі вимушеного продажу активів за поточною вартістю для покриття розриву ліквідності або розміром надлишкових витрат, які понесені у разі вимушеного залучення пасивів для вирішення проблем, пов'язаних з нестачею ліквідних активів.

Основним органом управління ризиком ліквідності є правління кредитної спілки, до повноважень якого входить прийняття управлінських рішень з управління ліквідністю, розробка пропозицій щодо залучення коштів тощо.

Для управління ризиком ліквідності кредитна спілка використовує наступні методи:

- контроль за фінансовими нормативами щодо ліквідності відповідно до вимог Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг;
- обмеження щодо залучення короткострокових фінансових зобов'язань або обмеження щодо довгострокового кредитування;
- впровадження збалансованої процентної політики, яка зорієнтована на довгострокове залучення та короткострокове кредитування.

Аналіз фінансових активів та фінансових зобов'язань за строками погашення наведено в Таблиці 1 Примітки 10.

Ринковий ризик

Ринковий ризик — ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик.

Враховуючи те, що процентні ставки за кредитами та внесками не залежать від коливань відсоткових ставок або валютних курсів, кредитна спілка вважає ринковий ризик несуттєвим. Кредитна спілка нараховує відсотки за фіксованими процентними ставками відповідно до процентної політики, встановленої спостережною радою.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це наявний або потенційний ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних операцій кредитної спілки з членами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Відповідно до вимог МСФЗ 9 кредитна спілка формує резерв під очікувані кредитні збитки відповідно до затвердженої методики розрахунку та формування.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення мети одержання максимально можливих доходів при мінімальному ризикі збитків на основі проведення кількісного і якісного аналізу кредитного портфеля кредитної спілки. Критерії оцінки фінансового стану позичальника встановлюються Положенням кредитної спілки про фінансові послуги та окремими рішеннями спостережної ради.

Цілями управління кредитним ризиком є:

— участь у затвердженні та нагляд за всіма кредитними зобов'язаннями позичальників відповідно до внутрішніх процедур.

— забезпечення збалансованої структури загального кредитного портфеля;

— забезпечення належного формування резервів у відповідності з прийнятими ризиками.

Кредитний ризик мінімізується за рахунок формування резервів, лімітування кредитних операцій, формування ефективної процентної політики, постійного кількісного та якісного аналізу кредитного портфеля, диверсифікації кредитного портфеля, підтримки на достатньому рівні власного капіталу.

Методами управління кредитним ризиком є:

- вивчення та оцінка кредитоспроможності позичальника;
- забезпечення кредитів;
- спостереження за дебіторською заборгованістю (моніторинг);
- диверсифікація та/або концентрація кредитного портфеля;
- створення резервів.

Дані методи взаємозалежні, часто впливають один з одного та доповнюють один одного, тому для найбільш ефективних результатів кредитна спілка практикує їх комплексне застосування.

Для оцінки та аналізу фактичного рівня кредитного ризику використовуються обов'язкові

вимоги до виміру кредитного ризику, встановлені відповідними Розпорядженнями регулятора, зокрема, Розпорядження №7.

Кредитна спілка здійснює контроль за виконанням вимог Нацкомфінпослуг до кредитних спілок, визначених Розпорядженням №7, поопераційно, щоденно та щомісячно.

У процесі управління кредитним ризиком беруть участь наступні структурні підрозділи кредитної спілки:

- правління кредитної спілки,
- кредитний комітет.

Загальне управління кредитним ризиком покладене на кредитний комітет кредитної спілки.

До основних функцій кредитного комітету належить аналіз структури кредитного портфеля та необхідного розміру резерву покриття втрат від неповернених позичок, прийняття рішень щодо заходів із повернення простроченої та безнадійної заборгованості.

Поточне управління кредитним ризиком здійснюється правлінням кредитної спілки.

Основними завданнями поточного управління є забезпечення кредитної діяльності, економічно доцільне і оптимальне розміщення наявних ресурсів, контроль за кредитною діяльністю відокремлених підрозділів кредитної спілки, оцінка кредитного ризику та розрахунок резерву покриття втрат від неповернених позичок. Правління визначає вартість заставного майна, бере участь у здійсненні перевірок за станом заставленого майна, організує продаж заставленого майна.

Деталізація інформації щодо кредитного ризику та розрахунки нормативів якості активів наведено у таблиці 2 Примітки 10.

Примітка 4 Перше застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» з 01 січня 2018 року

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» замінює МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року. Відмінності, що виникли у зв'язку з прийняттям МСФЗ 9, були визнані безпосередньо в нерозподіленому прибутку станом на 1 січня 2018 року та розкриваються нижче.

АКТИВ	Код рядка	Сума до переходу на МСФЗ 9	Вплив переходу на МСФЗ 9	Сума з врахуванням переходу на МСФЗ 9	Пояснення
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5752	(63)	5689	Зменшення амортизованої вартості кредитів за рахунок оціненого та сформованого резерву під очікувані збитки відповідно до МСФЗ 9 та власної методики розрахунку резерву під очікувані збитки
БАЛАНС	1300	9530	(63)	9467	Зменшення амортизованої вартості кредитів за рахунок оціненого та сформованого резерву під очікувані збитки відповідно до МСФЗ 9 та власної методики розрахунку резерву під очікувані збитки
ПАСИВ	Код рядка	Сума до переходу на МСФЗ 9	Вплив переходу на МСФЗ 9	Сума з врахуванням переходу на МСФЗ 9	Пояснення
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	385	(63)	322	Зменшення нерозподіленого прибутку за рахунок оціненого та сформованого резерву під очікувані збитки відповідно до МСФЗ 9 та власної методики розрахунку резерву під очікувані збитки
БАЛАНС	1900	9530	(63)	9467	Зменшення нерозподіленого прибутку за рахунок оціненого та сформованого резерву під очікувані збитки відповідно до МСФЗ 9 та власної методики розрахунку резерву під очікувані збитки

Примітка 5 Інформація, що підтверджує статті, подані у звітах про фінансовий стан

Примітка 5.1 Основні засоби та нематеріальні активи (рядки 1000-1012)

Основні засоби та нематеріальні активи оприбутковуються за первісною вартістю, яка включає всі витрати по їх придбанню та виготовленню. Залишкова вартість основних засобів визначається як різниця між первісною вартістю та сумою нарахованої амортизації. В Таблиці нижче наведена детальна інформація щодо руху та складових статті Балансу (Звіту про фінансовий стан) «Нематеріальні активи» (рядки 1000-1002)

Групи нематеріальних активів	Залишок на початок року		Надійшло за 2019 рік	Вибуло за 2019 рік		Нараховано амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за 2019 рік		Залишок на кінець	
	первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація			первісної вартості	накопиченої амортизації	первісна вартість	накопичена амортизація
Ліцензії на здійснення діяльності строк експлуатації не обмежений	1	1								1	1
Програмне забезпечення	6	4								6	4
Разом	7	5								7	5

Строки експлуатації, встановлені для нематеріальних активів, крім ліцензії на здійснення діяльності

Метод нарахування амортизації

статті звіту про сукупні доходи, в які включено амортизацію нематеріальних активів

вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

вартість оформлених у заставу нематеріальних активів

вартість створених кредитною спілкою нематеріальних активів

накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

прямолінійний
2130, 2515
немає
немає
немає
немає

В Таблиці нижче наведена детальна інформація щодо руху та складових статті Балансу (Звіту про фінансовий стан) «Основні засоби» (рядки 1010-1012)

II. Основні засоби

Групи основних засобів	строк експлуатації (років)	Залишок на початок року		Надійшло за 2019 рік	Вибуло за 2019 рік		Нараховано амортизації за 2019 рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за 2019 рік		Залишок на кінець звітного		у тому числі				ліквідаційна вартість
		первісна вартість	знос		первісна вартість	знос			первісної вартості	знос	первісна вартість	знос	одержані за фінансовою орендою		Передані у операційну оренду		
													первісна вартість	знос	первісна вартість	знос	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Земельні ділянки																	
Інвестиційна нерухомість																	
Будинки, споруди та передавальні пристрої																	
Машини та обладнання		52	33				3				52	36					
Транспортні засоби																	
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)		17	17	3			3				20	20					
Інші основні засоби																	
Разом		69	50	3			6				72	56					

вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права первісна вартість повністю амортизованих основних засобів

43

вартість основних засобів, призначених для продажу

залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій

вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду

Примітка 5.2 Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств (рядок 1035)

У складі довгострокових фінансових інвестицій відображено внески до капіталу Об'єднаної кредитної спілки. Інвестиції відображені за справедливою вартістю.

Примітка 5.3 Довгострокова дебіторська заборгованість (рядок 1040)

Найменування показника	на 01.01.2018	на 31.12.2018	на 31.12.2019
Довгострокова частина кредитного портфелю за амортизованою собівартістю	2914	3469	3673

Примітка 5.4 Інші необоротні активи (рядок 1090)

У складі інших необоротних активів відображені грошові кошти кредитної спілки, до яких обмежено доступ в зв'язку із проблемним фінансовим станом банку ПАТ "КБ"ХРЕЩАТИК" м. Київ 4 тис.рн.. Кредитна спілка здійснює всі необхідні заходи щодо повернення заборгованості. Кредитна спілка сформуваала РСБ в розмірі 100% від суми.

Примітка 5.5 Інша поточна дебіторська заборгованість (рядок 1155)

Деталізація статті Інша поточна дебіторська заборгованість наведена в таблиці нижче:

Найменування показника	на 01.01.2018	на 31.12.2018	на 31.12.2019
Залишок основної суми за кредитами	5938	6561	7358
Сума фактично сформованого резерву покриття втрат від неповернених позичок	(608)	(585)	(465)
Залишок нарахованих, але несплачених процентів за кредитами	550	644	650
Сума фактично сформованого РЗПВ на нараховані проценти	(166)	(189)	(327)
Сума фактично сформованого резерву під очікувані збитки	(63)	(73)	(106)
Сума заборгованості позичальників за держмитом та іншими судовими витратами	25	46	38
Сума заборгованості за нарахованими штрафними санкціями за кредитними договорами за рішенням суду			
Сума нарахованого РСБ на заборгованість за нарахованими штрафними санкціями за кредитними			
Інша поточна дебіторська заборгованість	13	50	55
Сума сформованого РСБ на іншу дебіторську заборгованість			
Разом	5689	6454	7203

Примітка 5.6 Поточні фінансові інвестиції (рядок 1160)

Деталізація статті Поточні фінансові інвестиції наведена у Таблиці нижче:

Найменування показника	на 01.01.2018	на 31.12.2018	на 31.12.2019
Залишок коштів на депозитних рахунках в банках	130	130	150
Залишок коштів на депозитних рахунках в ОКС	200	200	200
Разом	330	330	350

Примітка 5.7 Гроші та їх еквіваленти (рядок 1165)

Складові статті «Гроші та їх еквіваленти» відображеної у рядку 1165 наведено у Таблиці нижче:

Найменування показника	на 01.01.2018	на 31.12.2018	на 31.12.2019
Готівка	456	182	247
Поточний рахунок у банку	7	56	106
Грошові кошти в дорозі			
Еквіваленти грошових коштів			
Разом	463	238	353

Детальна інформація щодо розміщення еквівалентів грошових коштів на дату звітності

Назва банку	Номер рахунку	Сума (тис. грн)
Всього	xxx	

Примітка 5.8 Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття. (рядок 1200)

Кредитна спілка не має активів, утримуваних для продажу

Примітка 5.9 Зареєстрований (пайовий) капітал (рядок 1400)

Відповідно до МСБО 32, у якості пайового капіталу кредитна спілка визнає обов'язкові пайові внески членів кредитної спілки. Рух таких внесків відображено у Звіті про власний капітал в графі 3.

Примітка 5.10 Додатковий капітал (рядок 1410)

Кредитна спілка не формує додатковий капітал за рахунок обов'язкових внесків

Примітка 5.11 Резервний капітал (рядок 1415)

Кредитна спілка формує резервний капітал відповідно до Положення про фінансове управління. Джерела формування резервного капіталу передбачені Статутом та Положенням про фінансове управління. Рух коштів резервного капіталу відображено у Звіті про власний капітал в графі 6.

Примітка 5.12 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) (рядок 1420)

В цій фінансовій звітності відповідно до вимог МСФЗ кредитна спілка вираховує фінансовий результат методом нарахування та за принципом відповідності доходів та витрат. Використання нерозподіленого прибутку протягом звітного періоду відображено у Звіті про власний капітал в графі 7.

Примітка 5.13 Інші довгострокові зобов'язання (рядок 1515)

У складі інших довгострокових зобов'язань кредитна спілка визнає фінансові зобов'язання кредитної спілки за фактичним терміном погашення пізніше ніж 31 грудня 2020 року.

Примітка 5.14 Довгострокові забезпечення (рядок 1520)

Кредитна спілка не формує довгострокових забезпечень

Примітка 5.15 Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями (рядок 1610)

До поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями віднесено поточну частину довгострокових зобов'язань кредитної спілки, які відображені за амортизованою вартістю.

Примітка 5.16 Поточна заборгованість за розрахунками зі страхування та з оплати праці (рядки 1625,1630)

Кредитна спілка не має просроченої заборгованості з виплати заробітної плати. Кредитна спілка своєчасно та в повному обсязі сплачує податки на заробітну плату. Станом на дату звітності відображено нараховану заробітну плату за грудень, яка буде виплачена в січні 2020р.

Примітка 5.17 Поточні забезпечення (рядок 1660)

Кредитна спілка формує резерв на виплати працівникам та інші забезпечення відповідно до вимог МСБО 37.

Деталізація статті Поточні забезпечення наведена в Таблиці нижче:

Види забезпечень і резервів	на 01.01.2018	на 31.12.2018	на 31.12.2019
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	5	8	10
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію			
Забезпечення за юридичними зобов'язаннями (укладеними договорами), що відносяться до діяльності у звітному році		12	15
Разом	5	20	25

Примітка 5.18 Інші поточні зобов'язання (рядок 1690)

Деталізація статті Інші поточні зобов'язання наведена в Таблиці нижче:

Найменування показника	на 01.01.2018	на 31.12.2018	на 31.12.2019
Внески членів на додаткові пайові внески за амортизованою вартістю	102	73	47
Добровільні внески членів в додатковий капітал	705	486	397
Поточні зобов'язання за внесками (вкладами) на депозитні рахунки за амортизованою вартістю	930	1489	1964
Поточні зобов'язання перед юридичними особами за амортизованою вартістю		141	
Інша поточна кредиторська заборгованість	4	5	4
РАЗОМ	1741	2194	2412

Детальна інформація щодо залучених коштів в звітному періоді

Назва контрагента	Відсоткова ставка, строк залучення	Сума залучена (тис. грн.)	Сума повернута (тис. грн.)	Залишок заборгованості на дату звітності (тис. грн.)
УОКС	24%, 12 міс.	80	80	
УОКС	24%, 12 міс.	80	80	
УОКС	24%, 12 міс.	70	70	
УОКС	19%, 12 міс.	100	100	
Всього	xxx	330	330	

Примітка 6 Інформація, що підтверджує статті, подані у звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Примітка 6.1 Інші операційні доходи (рядок 2120)

Деталізація статті Інших операційних доходів наведена в Таблиці нижче:

Найменування показника	за 2019 рік	за 2018 рік
Нараховані проценти за кредитами	3293	2991
Інші процентні доходи		
Штрафи та інші санкції за кредитними договорами		
Дохід від зменшення Резерву покриття втрат від неповернених позичок		59
Дохід від зменшення резерву під очікувані збитки	14	
Інші непроцентні доходи, в тому числі зменшення РЗПВ на проценти	12	60
Дохід від нарахованої але не сплаченої пені		
Разом операційні доходи	3319	3110

Примітка 6.2 Адміністративні витрати, інші операційні витрати та фінансові витрати (рядки 2130, 2180, 2250)

Кредитна спілка визнає витрати методом нарахування на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками по конкретних статтях доходів, що припускає одночасне визнання прибутків і витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Фінансові витрати визнаються за методом ефективного відсотка. Деталізація статей витрат адміністративні витрати, інші операційні витрати та фінансові витрати наведена в Таблиці нижче:

Найменування показника	за 2019 рік	за 2018 рік
Адміністративні витрати		
Матеріальні витрати	(4)	(6)
Витрати на виплати працівникам	(1344)	(1183)
Витрати на амортизацію	(6)	(6)
Інші адміністративні витрати - утримання офісу, забезпечення діяльності кредитної спілки	(260)	(260)
Разом адміністративні витрати	(1614)	(1455)

Інші операційні витрати		
Витрати на нарахування резерву покриття втрат від неповернених позичок	(68)	(52)
Витрати на списання процентів по кредитам	(6)	(9)
Витрати на сплату штрафних санкцій		
Витрати на нарахування РЗПВ на нараховані проценти	(180)	(84)
Витрати на нарахування резерву на пеню за кредитними договорами, визнану за рішенням суду		
Витрати на нарахування резерву під очікувані збитки	(46)	(10)
Разом Інші операційні витрати	(300)	(155)
Фінансові витрати		
Нараховані проценти на внески (вклади) на депозитні рахунки членів кредитної спілки	(1663)	(1523)
Нараховані відсотки на додаткові пайові внески		
Нараховані проценти за фінансовими зобов'язаннями перед юридичними особами	(15)	(26)
Разом фінансові витрати	(1678)	(1549)
Разом витрати	(3592)	(3159)

Примітка 7 Інформація, що підтверджує статті, подані у звіті про рух грошових коштів (за прямим методом)

Примітка 7.1 Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені) (рядок 3035)

В звітному році кредитна спілка не отримувала штрафних санкцій по кредитним договорам грошовими коштами

Примітка 7.2 Надходження фінансових установ від повернення позик (рядок 3055)

В статті Надходження фінансових установ від повернення позик кредитна спілка відображає погашення по основній сумі кредитів, здійснені грошовими коштами.

Примітка 7.3 Інші надходження (рядок 3095)

Деталізація статті Інші надходження наведена в Таблиці нижче:

Найменування показника	за 2019 рік	за 2018 рік
Сплачені проценти за кредитами	3140	891
Надходження від юридичних осіб	330	540
Залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки	1467	90
Внесення додаткових пайових внесків		
Внесення зворотніх цільових внесків в додатковий капітал	1197	12298
Відшкодування судових витрат	5	12
Інше	28	5
Разом інших надходжень	6167	13836

Примітка 7.4 Витрачання на оплату Товарів (робіт, послуг) (рядок 3100)

В статті Витрачання на оплату Товарів (робіт, послуг) кредитна спілка відображає сплачені грошові кошти постачальникам за послуги, товарно-матеріальні цінності, роботи, необхідні для забезпечення діяльності кредитної спілки.

Примітка 7.5 Витрачання на оплату праці (рядок 3105)

В статті Витрачання на оплату праці кредитна спілка зазначає фактично виплачені грошові кошти на оплату праці працівників.

Примітка 7.6 Витрачання на оплату відрахувань на соціальні заходи (рядок 3110)

В статті Витрачання на оплату відрахувань на соціальні заходи відображається фактично сплачений Єдиний соціальний внесок.

Примітка 7.7 Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів (рядок 3115)

В статті Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів зазначаються фактично направлені грошові кошти на оплату Податку з доходів фізичних осіб, Військового збору та інших податків та обов'язкових платежів.

Примітка 7.8 Витрачання фінансових установ на надання позик (рядок 3155)

В статті Витрачання фінансових установ на надання позик кредитна спілка зазначає суму виданих кредитів членам кредитної спілки готівковими коштами та шляхом перерахування на карткові/розрахункові рахунки.

Примітка 7.9 Інші витрачання (рядок 3190)

Деталізація статті інші витрачання наведена в Таблиці нижче:

Найменування показника	за 2019 рік	за 2018 рік
Повернення внесків членам кредитної спілки	(2002)	(2543)
Виплата процентів за внесками (вкладами) на	(33)	(4)
Погашення фінансових зобов'язань перед юридичними особами	(470)	(400)
Сплата процентів по фінансовим зобов'язанням юридичним особам	(16)	(26)
Сплата судового збору	(6)	(28)
Виплата відсотків за пайовими внесками членів кредитної спілки		
Інше	(88)	(143)
Разом інших витрачань	(2615)	(3144)

Примітка 8 Інформація, що підтверджує статті, подані у Звіті про власний капітал

В Звіті про власний капітал кредитна спілка відображає рух власного капіталу в розрізі складових капіталу, визаного відповідно до МСФЗ.

По графі 3:

В рядку 4240 відображаються внесені членами кредитної спілки внески до пайового капіталу, які можуть бути повернені тільки при припиненні членства

В рядку 4275 відображаються внески, які повернені особам які припинили членство в кредитній спілці або визані до повернення та переведені до складу зобов'язань кредитної спілки.

По графі 5 даних немає

По графі 6:

В рядку 4240 відображаються внески членів в резервний капітал відповідно до Статуту кредитної спілки та внутрішніх положень.

В рядку 4290 відображається використання резервного капіталу на покриття збитків в порядку визначеному Загальними зборами кредитної спілки у відповідності до чинного законодавства за рішенням Спостережної Ради кредитної спілки.

По графі 7

В рядку 4100 відображено фінансовий результат діяльності визначений у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності

Графи 4, 8 та 9 кредитною спілкою не заповнюються.

Розрахунок нормативів достатності капіталу та платоспроможності	
2.2.1. Достатність капіталу	Капітал кредитної спілки не може бути меншим, ніж 10 відсотків від суми її загальних зобов'язань. Контроль за дотриманням цього нормативу здійснюється щоденно на початок робочого дня. На дату звітності фактичне значення нормативу становить 22,3%
2.2.2. Коефіцієнт платоспроможності	Коефіцієнт платоспроможності визначається як співвідношення регулятивного капіталу (власних коштів) кредитної спілки до сумарних активів, зважених за ступенем ризику та суми залишку зобов'язань членів кредитної спілки перед третіми особами, за якими кредитна спілка виступає поручителем, зважених за ступенем ризику. Нормативне значення не менше 7-8%. Станом на дату звітності фактичне значення нормативу становить 18,3%
2.2.4. Мінімальний розмір резервного капіталу	Нормативна вимога щодо розміру мінімального резервного капіталу становить або 5% або 10% від суми зобов'язань та залежить від того, чи залучає кредитна спілка внески на депозитні рахунки та від того чи є вона членом ОКСу. На дату звітності фактичне значення нормативу складає 15%

Примітка 9 Пов'язані особи

Відповідно до МСБО 24 кредитна спілка розкриває інформацію щодо пов'язаних осіб. Коло пов'язаних осіб кредитна спілка визначає у відповідності до ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». Таким чином до пов'язаних осіб кредитна спілка відносить:

Членів Правління та членів Спостережної Ради як провідний управлінський персонал у розумінні МСБО 24. Внутрішнього аудитора (аудиторів) та членів сімей членів правління, спостережної ради та внутрішнього аудитора (аудиторів) як групу інших пов'язаних сторін.

Розкриття інформації щодо операцій з пов'язаними особами відповідно до МСБО 24 наведено в Таблиці нижче:

Інформація, що розкривається у відповідності до МСБО 24	Провідний управлінський персонал		Група інших пов'язаних сторін	
	на 31.12.2019	на 31.12.2018	на 31.12.2019	на 31.12.2018
Надання фінансових послуг				
Довгострокова дебіторська заборгованість (з рядка 1040 Балансу (Звіт про фінансовий стан)) на кінець	52	76	54	31
Поточна дебіторська заборгованість за амортизованою вартістю (з рядка 1155 Балансу (Звіт про фінансовий стан)) на кінець періоду	119	-	29	46
Довгострокові фінансові зобов'язання (з рядка 1515 Балансу (Звіт про фінансовий стан)) на кінець періоду	26	13	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими фінансовими зобов'язаннями за амортизованою вартістю (з рядка 1610 Балансу (Звіт про фінансовий стан)) на кінець періоду	-	-	-	-
Поточні фінансові зобов'язання за амортизованою вартістю (з рядка 1690 Балансу (Звіт про фінансовий стан)) на кінець періоду	129	105	-	-
в тому числі внески вклади "На вимогу" на кінець періоду	-	-	-	-
Отримання послуг	за 2019 рік	за 2018 рік	за 2019 рік	за 2018 рік
Виплати працівникам	970	856	129	110
придбання або продаж нерухомості та інших активів	-	-	-	-
отримання послуг	-	-	-	-
оренда	-	-	-	-
надання поручительств перед третіми особами	-	-	-	-

Примітка 10 Управління ризиками

Таблиця 1 Аналіз фінансових активів та фінансових зобов'язань за строками погашення

Вид фінансового активу	до 1 міс.	1-3 місяців	3-12 місяців	>12 місяців
Грошові кошти та їх еквіваленти	353			
Фінансові інвестиції			350	54
Кредити, надані членам кредитної спілки		43	1305	9683
Проценти по кредитах	274	548	2466	
Разом грошовий потік	627	591	4121	9737
Вид фінансового зобов'язання	до 1 міс.	1-3 місяців	3-12 місяців	>12 місяців
Внески (вклади) на депозитні рахунки		17	4417	4628
Проценти за внесками (вкладами) на депозитні	133	267	1200	
Зобов'язання перед юридичними особами				
Усього потенційних майбутніх виплат	133	284	5617	4628

Нормативи ліквідності кредитної спілки станом на 31.12.2019р. та станом на 31.12.2018р.
4.1.1. Миттєва ліквідність
Норматив миттєвої ліквідності визначається як співвідношення суми грошових коштів у касі та на поточних рахунках у банках до суми внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки на вимогу, строкові внески (вклади) членів кредитних спілок на депозитні рахунки строк погашення яких настав. Нормативне значення складає не менше ніж 10-12%. Фактичне значення на 31.12.2019 року складає 12% на 31.12.2018 року фактичне значення складало 12%
4.2.1. Короткострокова ліквідність
Норматив короткострокової ліквідності визначається як співвідношення ліквідних активів з початковим терміном погашення до одного року до короткострокових зобов'язань з початковим терміном погашення до одного року. Початковим терміном погашення вважається строк, на який укладався відповідний договір до внесення будь-яких змін та доповнень до нього. Нормативне значення складає не менше ніж 100%, фактичне значення на 31.12.2019р. складає 108% станом на 31.12.2018р. фактичне значення складало 191,2%

Таблиця 2 Деталізація інформації щодо кредитного ризику та розрахунки нормативів якості активів

Інформація що розкривається	Опис
Максимальний рівень кредитного ризику	Під максимальним рівнем кредитного ризику кредитна спілка визначає розмір кредитного портфелю з вирахуванням сформованого Резерву покриття втрат від неповерених позичок та резерву під очікувані збитки, що станом на 31.12.2019р. складає 10460 тис.грн. станом на 31.12.2018р. складав 9382 тис.грн.
Опис застави, утримуваної як забезпечення, та інших посилень кредиту, а також їхнього фінансового впливу	Кредитна спілка надає кредити своїм членам під заставу рухомого та нерухомого майна, а також активно використовує такий вид забезпечення, як порука, враховуючи концентровану на певному регіоні діяльність кредитної спілки та менталітет її членів. Поручителями можуть виступати як інші члени кредитної спілки так і інші особи, за умов відповідності встановленим вимогам щодо платоспроможності позичальника та поручителя.
Інформацію про кредитну якість фінансових активів, які не є ані простроченими, ані знеціненими	Станом на дату звітності, кредитна спілка має 10109 тис. грн. фінансових активів, які не є ані простроченими, ані знеціненими. Кредитна спілка, відповідно до Положення про фінансові послуги здійснює постійний моніторинг кредитного портфелю, підтримує зв'язок з позичальниками нагадує про необхідність здійснення чергового платежу, що позитивно впливає на якість кредитного портфеля.
Фінансові активи, які є або простроченими, або знеціненими	Станом на 31 грудня 2019 року, кредитна спілка має прострочені кредити на суму 923 тис. грн. , в тому числі прострочені 31-90 днів 457 тис. грн, 91-180 днів 2 тис. грн, 181-365 днів 0 тис. грн та більше 365 днів 464 тис. грн. Станом на 31 грудня 2018 року, кредитна спілка мала прострочені кредити на суму 1055 тис. грн. , в тому числі прострочені 31-90 днів 426 тис. грн, 91-180 днів 67 тис. грн, 181-365 днів 1 тис. грн та більше 365 днів 562 тис. грн.
Застава та інші отримані посилення кредиту	В режимі поточної діяльності кредитна спілка не зберігає заставлене майно в зв'язку з відсутністю можливостей та умов зберігання
Розрахунок нормативів якості активів	
3.1. Проблемні кредити до кредитів	Відношення загальної суми заборгованості за простроченими, неповерненими, безнадійними та продовженими (продлонгованими) кредитами, не перекритої сформованим резервом забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, до загальної суми заборгованості за наданими кредитами для кредитних спілок, окрім об'єднаних кредитних спілок. Нормативне значення цього нормативу не більше ніж від 8 до 12% в залежності від групи регулювання. Фактичне значення нормативу а 31.12.2019 року - 4,2% Фактичне значення нормативу а 31.12.2018 року - 0%

Примітка 11 Умовні зобов'язання та умовні активи

Станом на 31.12.2019р. Кредитна спілка не ідентифікує умовних зобов'язань та умовних активів в розумінні МСБО 37.

Примітка 12 Судові процеси

Кредитна спілка є позивачем по судовим справам проти позичальників. Всі справи можна подивитись на сайті <http://www.reyestr.court.gov.ua>. В жодному судовому процесі кредитна спілка не є відповідачем.

Примітка 13 Події після дати балансу

Датою затвердження фінансової звітності кредитна спілка визначає 05.02.2020р. Це дата розгляду та затвердження фінансової звітності Спостережною Радою до подання регулятора, що в розумінні МСБО 10 є датою затвердження до випуску. З 01.01.2020 по 05.02.2020р. кредитна спілка не ідентифікувала подій, які б вимагали коригування після звітного періоду та які не вимагають коригування після звітного періоду в розумінні МСБО 10.

Керівник

Гриша Валентина Іванівна

Головний бухгалтер

Проценко Ірина Анатоліївна